

[Ministeren for skatter og afgifter]

Må jeg have lov at sige til de forskellige ordførere, at jeg er glad for den tilslutning, jeg har fået til forslaget, og jeg vil da forsøge at opklare nogle af de helt klare misforståelser, der kom frem her.

Efter direktivet skal der under alle omstændigheder være afgiftsfritagelse i tilfælde, hvor det hidtil gældende direktiv har foreskrevet afgiftsnedsettelse, samt i de tilfælde, hvor en medlemsstat har anvendt en mulighed i det hidtil gældende direktiv til at fritage for afgift eller nedbringe denne til ½ pct. eller derunder. Der findes altså i dette EF-direktiv en klar obligatorisk del, hvor forpligtelsen er fuldstændig klar.

Hvis vi ser på fusionstilfældene, har Danmark hidtil haft en afgiftssats på netop ½ pct. Derfor er vi nu forpligtet til at indføre afgiftsfritagelse i disse tilfælde. I overensstemmelse med ændringsdirektivet skal afgiftsfritagelsen gives på de betingelser, som hidtil har været gældende for afgiftsnedsettelse til ½ pct.

Hvis vi ser på det andet tilfælde, lovforslaget omfatter, er det efter de gældende regler således, at man efter ansøgning har kunnet få afgiftsfritagelse ved kapitaludvidelser, som modsvarer en foretagens nedskrivning af kapitalen til dækning af stedfundne tab, såfremt kapitaludvidelsen finder sted inden 4 år efter nedskrivningen.

Ifølge praksis er der altid indrømmet afgiftsfritagelse under de nævnte forudsætninger. Efter lovforslaget skal der for fremtiden ikke længere indgives ansøgning om afgiftsfritagelse i disse tilfælde. Fritagelsen er en ret, selskabet har, som man altså ikke i fremtiden skal søge om.

Det er, hvad lovforslaget indeholder, altså netop de obligatoriske dele af direktivet.

Når man hertil siger, at det er en gummistempelfunktion, må jeg sige, at det er en misforståelse af selve direktivet. Direktivet indeholder to dele, dels nogle obligatoriske led – det er dem, vi gennemfører med lovforslaget – dels en fakultativ del, altså noget vi kunne gennemføre, hvis folketinget ønskede at gennemføre det, nemlig en generel afgiftsnedsettelse. Det er meget typisk for en række EF-direktiver, at de giver en handlefrihed, inden for hvilken hver medlemsstats lovgivende forsamling kan tage stilling til, hvad man ønsker skal være gældende ret.

Regeringen har ikke ønsket at udnytte denne mulighed. Det er klart, at vi synes ikke, tidspunktet er rigtigt til, at man nedsætter kapitaltilførelsesafgiften i andre tilfælde.

Jeg har noteret mig, hvad fru Aase Olesen har sagt med hensyn til at optrykke direktivet. Vi har altså ikke gjort det i dette forslag, simpelt hen fordi det fremgår af fremsættelsestalen og bemærkningerne, hvad direktivet indeholder, og vi har gerne på denne måde villet gøre det lidt lettere for lovgiverne. Men jeg har noteret mig det og skal i fremtiden sørge for, at direktivet i dets fulde ordlyd kommer til offentlighedens kendskab gennem optryk i lovforslaget.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Fjerde næstformand (Ole Vig Jensen):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til skatte- og afgiftsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

3) Første behandling af lovforslag nr. L 199:

Forslag til lov om ændring af lov om realkreditinstitutter og lov om indeksregulerede realkreditlån. (Ændrede belåningsregler for kollektive energiforsyningsanlæg).

(Fremsat 12/3 86).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Mette Groes (S):

Først vil jeg gerne takke ministeren for, at forslaget er fremkommet som aftalt inden 15. marts 1986. Det var dejligt, at det kunne lade sig gøre.

Det første, der springer i øjnene, er, at der ikke er noget rentestøtteforslag med, og det kan godt undre en lille smule, fordi ministeren naturligvis er klar over, at der i salen er flertal for det.

[Mette Groes]

Jeg vil allerede nu godt varsle, at jeg vil bede ministeren om at undersøge, hvordan man kan gennemføre en rentestøtteordning i lighed med den, der findes på boligområdet, hvordan den kan finansieres, så vedvarende energianlæg af enhver art er omfattet af den, herunder også landsbyenergianlæg, hvordan støtten kan differentieres, så de kollektive energiforsyningsanlæg, der er omtalt i dette lovforslag, kan svare sig, hvilke omkostninger der vil være forbundet med den, og hvordan den på fornuftig vis kan sammenarbejdes med den eksisterende tilskudslovgivning.

Det er ikke umuligt, at regeringen, efter at en sådan model er udarbejdet, vil være indstillet på at tilslutte sig den.

Dernæst vil jeg godt sætte et spørgsmålstegn ved, om det er en god idé med kommunal garanti. Forklaringerne i bemærkningerne forstår jeg udmærket, men sagen er den, at de fleste kommuner kører med et meget stramt budget, hvilket regeringen ikke er uden skyld i. Derfor ville udløsning af et faktisk krav til dem oftest være en for stor belastning.

Med hensyn til forslaget bemærkninger om, at det ikke er tanken at give adgang til indeksslån til kollektive varmeforsyningsanlæg, der er omfattet af en godkendt delvarmeplan, synes jeg ikke, at det er nogen god idé. Man begrundet det med, at disse projekter hidtil ikke har indebåret finansieringsmæssige problemer, men det er ikke helt rigtigt. Hvor en delplan dækker f.eks. affalds-, halm- og naturgasfyring, kan investeringsbehovet udmærket være så stort, at fjernvarmeprisen ikke kan konkurrere med olieprisen. Her eksisterer et støttebehov, og det bør imødekommes.

Alt i alt synes jeg, der er tale om et godt forslag, som brugerne nok skal få glæde af, såfremt det bearbejdes efter de retningslinjer, der her er foreslået.

Agnete Laustsen (KF):

Der kan utvivlsomt siges meget pænt og positivt om dette lovforslag, det er der jo også allerede blevet, men ligefrem klart og forståeligt kan vist ingen påstå det er, og noget bidrag til den forenkling, vi gang på gang efterlyser i boliglovgivningen, er det bestemt heller ikke.

To ministre står bag forslaget oprindelse, både energiministeren og boligministeren er jo impliceret, og vi må vel erkende, at når to så vanskeligt tilgængelige områder som realkredit og de vedvarende energikilders art og drift skal kombineres, kan tingene godt blive meget komplicerede.

Formålet med lovforslaget er jo at tilgode-se anvendelse af indenlandske energiresourcer samt at gøre kollektive varmeforsyningsanlæg mere konkurrencedygtige i forhold til individuel fyring. Det kan vi – naturligvis, havde jeg nær sagt – fra konservativ side støtte, og vi kan derfor anbefale de forbedrede lånemuligheder, herunder såvel udvidelsen af ydelsesområdet for indeksslån som den forlængede løbetid.

Vi er i øvrigt tilfredse med, at der nu også sikres bedre vilkår for finansiering af reparationer af vort fjernvarmenet, som mange steder er ganske brat nedslidt.

Jeg kan herefter anbefale lovforslaget til velvillig behandling.

Bente Nielsen (V):

Baggrunden for dette forslag fra boligministeren er, at vi finder det energipolitisk fornuftigt, at der i højere grad satses på vedvarende energi og på indenlandske brændsler. Hidtil har det været svært for disse brændselskilder at konkurrere med f.eks. olie og kul, og det er i det lys, man skal se dette forslag fra boligministeren om gunstigere finansieringsvilkår for vedvarende energiforsyningsanlæg.

I korthed går forslaget ud på, at løbetiden for nominallån forøges fra 20 til 30 år, at der gives yderligere adgang til indeksfinansiering af om- og tilbygninger, og at lånegrænsen forhøjes, samt at det fremover også bliver muligt at foretage låneudmåling i forhold til ledningsnettet på lige fod med andet tilbehør.

Ved at gennemføre dette forslag håber vi i venstre at det vil være muligt at bidrage til opfyldelsen af den energipolitiske målsætning om øget anvendelse af vedvarende energi.

Venstre kan således tilslutte sig forslaget og anbefaler en hurtig udvalgsbehandling.

Riishøj (SF):

[Riishøj]

Med dette forslag har vi fået et velegnet arbejdsgrundlag for omsider at få vedtaget en indeksfinansieringsordning for vedvarende energi.

Det er klart, at dette lovforslag må ses i sammenhæng med energipolitikken i øvrigt, med elafregningsreglerne, med tilskudsreglerne og med afgiftssystemet. Vedrørende det sidste er det nok værd at understrege, at den afgiftsbuket, vi er blevet præsenteret for, og som efter den sidste model giver direkte letelse for elvarmeforbrugerne, naturligvis lægger gift for ikke mindst gennemførelsen af dette lovforslag i praksis. Det er en anden sag, men den hænger naturligvis sammen med indeksfinansieringsordningen.

Med dette lovforslag får vi gang i løsningen af en række problemer, som plager den vedvarende energisektor og de kollektive varmesystemer. Vi får løst i hvert fald en væsentlig del af tidsprofilproblemet. Vi får løst nogle af problemerne omkring ejerforholdet, idet de andelsejede ejerformer bliver styrket.

Elværkerne vil ikke få tilskud efter dette lovforslag. Det er principielt rigtigt på grund af deres gunstige finansieringsforhold i øvrigt, men man kunne godt på længere sigt forestille sig, at elværkerne får en direkte økonomisk tilskyndelse til at gå aktivt ind i vedvarende energi. I øjeblikket er det nærmest en almisse set fra elværkernes synspunkt.

Det er også positivt, at ledningsnettet og om- og tilbygning er med i lovforslaget.

Men der er altså problemer, hvoraf fru Mette Groes nævnte nogle. Det er indlysende rigtigt, specielt i den nuværende energipolitiske situation, at vi får en rentestøtteordning ind i lovforslaget. Vi er velvillige over for at diskutere i udvalget, hvordan det gøres rigtigt, men det er klart, at det må være de nye kollektive kombinerede vedvarende energisystemer, som skal have det, og man kan udmærket indføje, at det skal være de andelsejede, fordi de ikke har de skattefordele, som andre ejerformer har. Men der skal en rentestøtteordning ind, og det er ud fra alle betragtninger, også i allerhøjeste grad samfundsøkonomiske, en nødvendighed, hvis lovforslaget skal få operationel karakter.

Der er også problemer omkring kommunegarantien. Med de forhold, der er i kommunerne, og som der må påregnes at være økonomisk, er der ikke i dette lovforslag skabt

sikkerhed for, at kommunerne vitterlig vil give disse garantier eller har en oplagt økonomisk tilskyndelse til at give disse garantier. Derfor kan vi risikere, at loven bliver et dødt papir, hvis kommunerne ikke aktivt motiveres til at give disse garantier, og en forudsætning for, at de vil give dem, er i hvert fald, at ordningen er finansielt gunstig. Derfor er en rentetilskudsordning uomgængelig, hvis kommunerne skal have den tilskyndelse, der er nødvendig.

Det er også væsentligt at få afklaret, hvordan amternes rolle er i forbindelse med ydelse af garantier. Man kunne godt forestille sig amterne gå ind i en garantiordning.

Så er der problemerne omkring de elproducerende anlæg – igen vores vindmølle Diskussion. Her vil man altså kun yde indeksserielån. Jeg mener nok, det kan dokumenteres, at der for vindmøller er det samme tidsprofilproblem. Om der er det i nøjagtig det samme omfang, afhænger naturligvis af tilslutningstakten til de kollektive varmeforsyningsanlæg. Der er tale om, også ved elproducerende anlæg, en meget stor engangsinvestering, som skal forrentes, og som skal tilbagebetales over en årrække, og hvor det naturligvis er elafregningsreglerne, der er afgørende for, hvor hurtigt man kan tilbagebetale dette meget store engangsbeløb til selve investeringen.

Der er også spørgsmålet om prisgarantien. Man kunne forestille sig, at man indbygger en prisgaranti i disse projekter, at man maksimalt kan få en udgift, der svarer til olieprisen, som vi har det for naturgassen, specielt i indkøringsfasen.

Derudover synes jeg, det er væsentligt at få ind i lovforslaget, at man kan yde anlægstilskud. Jeg kan huske, der stod i det radikale forslag, der blev fremsat for et år siden, at man kan give direkte anlægstilskud.

Som det sidste punkt vil jeg nævne omprioriteringsmulighederne. Det er klart, at man kunne forestille sig, at også eksisterende anlæg, som er kommet i en renteklemme på grund af det meget høje renteniveau for nogle år siden, kan få en omprioriteringsmulighed, sådan at projekterne bliver levedygtige.

Vi er altså principielt positive over for forslaget. Det er et godt arbejdsgrundlag, men der skal vedtages en række ændringsforslag for, at dette forslag i praksis kan blive den løftestang for vedvarende energi og for in-

[Riishøj]

denlandske brændsler, der er så stærkt behov for.

Lone Dybkjær (RV):

Jeg skal lige til den sidste ordfører, hr. Riishøj, der kommenterede elafgiften, sige, at jeg synes heller ikke, det er nogen hensigtsmæssig løsning, at man får billigere elenergi til elopvarmning. På den anden side måtte vi under arbejdet med afgifterne konstatere, at vi ville ramme utrolig skævt, hvis elopvarmningsforbrugerne blev belastet med hele afgiften på linje med, hvad almindelige elforbrugere ville blive. Det er derfor vi har besluttet os til at have en midlertidig tarif for elopvarmning, sådan at vi ikke begyndte i de sene nattetimer at konstruere helt vanvittige forslag om særligt måleudstyr og alt muligt andet.

Vi fandt en pragmatisk løsning, der indebærer, at et forbrug på over 4.000 kWh afgiftsbelægges anderledes end det øvrige elforbrug.

Jeg vil gerne understrege, at det er en midlertidig ordning, sådan at familier, der sidder i elopvarmede boliger – det kan jo være familier med et vidt forskelligt socialt udgangspunkt – ikke får 2.000 kr. ekstra i forhold til andre. Det er så tanken – det vedrører også dette forslag – at vi nærmere skal arbejde med tariffene, dag- og nattakster osv.

Det andet, jeg måske savnede i denne sammenhæng fra hr. Riishøj, var en lille ros for, at priserne nu kommer på niveau med priserne i marts 1985, hvilket i øvrigt, alt andet lige, er meget fordelagtigt for ikke at sige nødvendigt, hvis man skal fastholde perspektivet for den vedvarende energi. Men jeg kan godt se, at det næsten ville være for meget for langt.

Jeg skal i øvrigt byde den nye boligminister, jeg kan også se den nye energiminister, velkommen. Det er jo et forslag, der kræver begges medvirken, hvis det skal lykkes, og det håber jeg bestemt det vil gøre.

Jeg vil gerne sige, at det radikale venstre kan støtte principperne i lovforslaget. Vi har som bekendt tidligere – det fremgik indirekte af den konservative ordførers indlæg, at det ikke var de konservatives kop te – fremsat lovforslag og beslutningsforslag om indeksfinansiering af udnyttelse af vedvarende energi, og vi kan derfor støtte dette forslag.

Der er selvfølgelig gået et stykke tid, siden vi fremsatte vores forslag, men efter en løselig oversigt over, hvor hurtigt det går med at få gennemført andre energiforslag: atomkraft, adskillelse af tilsynet med nukleare anlæg fra selve Risø og ændring af formålsparagraffen for Risø, er processen egentlig ikke så langsom på det her felt. Jeg tror ikke, det er mere end 2–3 år, og ellers er vi vant til 5, så vi er rimeligt tilfredse med det.

Hvis man går ind i de tekniske detaljer – der er en del af os, der specielt er beskæftiget på energiområdet, ikke så meget på boligområdet – må vi sige, at der er mange vanskelige tekniske ting. Der er også mange vanskelige afgrænsningsspørgsmål, og det vil vi drøfte under udvalgsarbejdet. Til almindelig oplysning kan jeg sige, at energiudvalget allerede i dag holder møde, sådan at vi har sikret os, at der kan komme nogle spørgsmål hurtigt til bearbejdning i ministeriet, således at vi kan få lovforslaget færdig, inden folketinget hjemsendes.

Det, der er afgørende for, at jeg i denne sammenhæng ikke går ind på mere tekniske detaljer, er, at vi i forbindelse med det her – derfor er jeg glad for, at energiministeren er til stede – får diskuteret tilskudsordningen for vedvarende energi og navnlig får diskuteret, om den helt eller delvis skal ændres fra det, vi kan sige i dag er kapitalstøtte, til en rentestøtteordning, således som det er tilfældet med andelsboliger.

Det mener vi at der med det samme bør gå et arbejde i gang om, hvis ikke man på nuværende tidspunkt er i stand til at fortælle os, hvordan det skal gøres, således at vi sikrer, at vi fra og med 1. januar 1987 har et langsigtet tilskudssystem for den vedvarende energi. Det er ikke nok at have en indeksfinansieringsordning. Vi kommer til at koble det sammen med tilskudsordningerne, sådan at vi får bragt det på plads.

Samlet skal jeg altså sige, at vi kan tilslutte os lovforslaget. Vi vil arbejde med de teknisk prægede detaljer og afgrænsninger i udvalget, og vi vil navnlig arbejde for, at vi med dette som udgangspunkt får en mere permanent ordning for hele støtten til udnyttelsen af vedvarende energi.

Birgith Mogensen (CD):

[Birgith Mogensen]

I forrige folketingssamling fremsatte det radikale venstre et lovforslag, nr. L 218, om dette emne. I forbindelse med behandlingen af dette lovforslag gav energiministeren en redegørelse til folketingets energipolitiske udvalg om at skabe bedre finansieringsvilkår for kollektive varmforsyningsprojekter m.v. Denne redegørelse dannede bl.a. baggrunden for folketingets forespørgselsdebat – nr. F 22 – af 11. februar 1986, hvor folketinget vedtog en dagsorden, der bl.a. opfordrede regeringen til at fremsætte lovforslag til gennemførelse af forbedrede finansieringsforhold, herunder indeksfinansiering, af vedvarende energianlæg inden den 15. marts 1986.

Lovforslaget åbner mulighed for, at der for vedvarende energianlæg og anlæg for indenlandsk energi indføres adgang til at optage 20 halvårlige indeksannuitetslån. Til energiforsyningsanlæg i øvrigt kan der optages 30-årige nominallån. Derudover forhøjes lånegrænsen for alle de af forslaget omfattende kollektive energiforsyningsanlæg til 100 pct., og ledningsnettet indgår i belåningsgrundlaget. Endvidere er det et vilkår, at kommunerne stiller garanti for den del af långivningen, der har sikkerhed ud over 60 pct. af anlæggets belåningsværdi. Endelig har lovforslaget nogle regler om arbejdsdelingen mellem enheds- og specialkreditinstitutterne samt om kommunal lånoptagelse m.v.

CD er enig i sigtet med lovforslaget, da vi finder, at der er behov for at forbedre finansieringsvilkårene for kollektive energiforsyningsanlæg. CD kan derfor stemme for forslaget.

Albrechtsen (VS):

Da mit partis ordfører, hr. Tinning, er forhindret i at være til stede, skal jeg på hans vegne komme med nogle enkelte bemærkninger til forslaget.

Sigtet med forslaget er VS ganske enig i, nemlig at styrke udnyttelsen af indenlandske brændsler og vedvarende energikilder. Det synes vi er et overordentlig fint sigte, og vi er også positive over for de elementer, der ligger i lovforslaget.

Jeg vil godt, uden at jeg på hr. Tinnings vegne vil gå meget ind på detaljerne, i forlængelse af, hvad hr. Riishøj var inde på, sige, at det nok vil være en god ting, hvis man kan supplere disse foranstaltninger med

et system, jeg vil sammenligne lidt mere med den almennyttige finansiering end fru Lone Dybkjær, der henviser til sine private andelsboliger, men lad nu det ligge. Også det vil VS være positiv over for at kigge på. Hvordan detaljerne skal være, det må vi se på.

Derimod må jeg sige til fru Lone Dybkjær, at jeg faktisk er meget uenig i hendes betragtninger vedrørende energiafgiftssystemet. Det var af rent finansielle årsager, man lavede dette påskeindgreb, og nu vil fru Lone Dybkjær næsten antyde, at der lå ædle energipolitiske motiver bag det. Det synes jeg er en noget urimelig betragtning. Afgiftssystemet er i forvejen således indrettet, at det er dybt asocialt, og det bliver det ikke mindre, tværtimod, af dette yderligere indgreb. Det viser noget om, at det at styre energipolitikken ved hjælp af afgifter er en meget vanskelig sag, fordi de næsten uværgerligt bliver asociale.

Derimod mener jeg, at sigtet med det, der ligger her, kombineret med en fornuftig rentestøtteordning på en eller anden måde, er et langt, langt bedre og langt mere socialt forsvarligt middel til at styrke energipolitikken, eventuelt kombineret med direkte lovpåbud og foranstaltninger fra statens og kommunernes side, som også kan være med til at styre tingene. Dermed kan man undgå den massivt asociale virkning, som afgifter, der pålægges uden hensyn til indkomstgrundlaget hos den enkelte familie, nødvendigvis må få.

Blot disse bemærkninger, da fru Lone Dybkjær jo benyttede anledningen til at blande det ind i denne debat.

(Kort bemærkning).

Lone Dybkjær (RV):

Afgifterne generelt har jeg egentlig ikke villet diskutere nu. Jeg kan godt se nogle af de betragtninger, som den sidste ordfører kommer med, men der har dog blandt dem, der har stået bag energipolitikken, generelt været enighed om, at det var nødvendigt med energiafgifter, hvis man skulle styre forbruget i den rigtige retning.

Det, jeg sagde her, var, at hvis markedsmekanismen fik lov til at slå igennem på energiområdet, sådan som det ser ud i øjeblikket, så kunne vi sige farvel – for ikke at bruge et stærkere udtryk – til den vedvarende energi; det ville kræve nogle helt eksorbi-

[Lone Dybkjær]

tante støttemekanismer, hvis den vedvarende energi skulle kunne klare sig.

Derfor synes jeg, at det set under den vedvarende energis synsvinkel er rimeligt. Så kan vi godt i en anden sammenhæng diskutere afgiftsvirkningerne. Jeg synes, det er meget tilfredsstillende, at man trods alt har fået det her udspil omkring det, man måske kunne have forventet sig af andre ting.

(Kort bemærkning).

Riishøj (SF):

Jeg vil bare for en ordens skyld sige, at i SFs økonomiske program opererer vi med høje energi- og miljøafgifter for at kunne finansiere den sociale opretning, der er nødvendig efter denne regering, men også ud fra miljømæssige og energipolitiske overvejelser. Så det er ikke de høje afgifter; det er den sociale slagside i den økonomiske politik, vi er imod.

Derimod mener jeg ikke, at fru Lone Dybkjærs 4.000 kWh-regel, vi får ind, er holdbar. Det er vanvittigt at indføre kvantumsrabatter for storkunder til el. Det er ikke energipolitisk forsvarligt. Jeg mener, at vi i energiudvalget må have nogle ganske nøje beregninger over, hvordan det her forlig virker på de forskellige brændselstyper.

Det er det dårligst tænkelige tidspunkt at favorisere storforbrugere af elvarme på. Der skal være et økonomisk incitament til at gå fra elvarme til indenlandske brændsler. Jeg forstår ikke, at de radikale vil stå model til at spille elværkernes spil, hvad man har gjort ikke alene i denne sag, men også i andre. Det skal jeg ikke komme ind på her, men det er en uklog og kortsigtet politik.

Vi må i energiudvalget have nogle ganske nøje beregninger af, hvordan det forlig virker på de forskellige brændselstyper. Det virker efter min bedste overbevisning imod de hensigter, der ligger bag dette forslag og et forslag om begrænsning af elvarme i område 4, vi skal drøfte lige efter påske.

(Kort bemærkning).

Lone Dybkjær (RV):

Til hr. Riishøj vil jeg sige, at han åbenbart ikke kan acceptere, at man lidt pragmatisk lægger frem, hvad der er sket. Dette er også en kortsigtet beslutning; det har jeg jo sagt.

Hr. Riishøj, som var oppe og sige noget om det asociale, kan måske dokumentere, at de 125.000 elopvarmningsforbrugere, vi har, alle sammen hører til i den bedre ende i det danske samfund. Det er jeg ikke overbevist om. Det har man faktisk ikke noget materiale om. Hvis det var sådan, at man kunne sige, at de 125.000, der har elopvarmning, hører til i millionærklassen, så havde jeg ikke så store problemer med det, men det føler jeg mig ikke overbevist om, og derfor var jeg nervøs for, at en ekstraordinær afgift på elopvarmning virkelig kunne have social slagside.

Det er min begrundelse for midlertidigt at have accepteret det her, indtil vi fik undersøgt tingene nærmere. Det kan jeg forstå at vi kan køre længe på, men jeg vil dog bede om, at vi i energiudvalget arbejder konstruktivt med det perspektiv, der ligger i det her forlig, nemlig dag- og nattakstsystemet, tarifsystemet osv. Det er det, det drejer sig om at få arbejdet med nu, for er der noget, der kunne tiltrænges en diskussion om, er det hele tarifsyste med den faste afgift i bunden.

(Kort bemærkning).

Albrechtsen (VS):

Netop fru Lone Dybkjærs bemærkninger om elopvarmning og afgiftsforhøjelser på elopvarmning viser, hvad der generelt og fundamentalt altid gælder om energifgifter, nemlig at hvis man vil styre energipolitikken gennem en så kraftig belastning af familiernes økonomi, at de så at sige hellere fryser end skruer op for varmen, så bliver det asocialt.

Jeg vil gerne sige til hr. Riishøj, at det ikke kan udelukkes, at man under andre forhold med et andet flertal i dette folketing og en helt anden generel økonomisk politik kunne drøfte, hvordan man kunne bruge også energifgifter som et led i et arbejderflertals samlede politik og netop, som hr. Riishøj var inde på, ikke som et led i den nuværende borgerlige regerings generelt asociale politik. Så kunne man drøfte, hvorledes noget sådant eventuelt kunne indgå. Vi drøfter i øjeblikket i VS, om det kunne indgå både i en økonomisk og i en energipolitisk sammenhæng. Der vil jeg ikke stille mig nær så afvisende på forhånd.

(Kort bemærkning).

Riishøj (SF):

Spørgsmålet er, hvem der bruger elvarmen. Det er rigtigt, at det ikke er særlig godt belyst, ikke mindst efter den eksplosion, vi har haft i antallet af elvarmekunder i de senere år. Der har dog været lavet undersøgelser tilbage i 1970'erne, der viser, at der er en sammenhæng mellem elforbrug og indkomst, og som viser, at afgiften ikke er helt vanvittig.

Til gengæld – det er meget let at svare på, hvis vi havde indflydelse, som vi fortjener efter vores mandattal og stemmetal – ville disse afgifter blive brugt til at hæve taksterne for de arbejdsløse, for dem, der simpelt hen er blevet skåret brutalt ned under den borgerlige regering. Det, der er forskellen, er, at de radikale lægger ryg til, at man ikke bruger pengene til en social opretning for de arbejdsløse, for pensionisterne, for dem, der har lidt under den borgerlige regering. Afgifterne ville blive brugt af os i en social omfordeling til at finansiere en social opretning. Det er det, der gør forskellen. I den sammenhæng er en høj elafgift både energipolitisk og socialt en udmærket foranstaltning.

Formanden:

En kort bemærkning til fru Lone Dybkjær, og så vender vi tilbage til nr. L 199.

(Kort bemærkning).

Lone Dybkjær (RV):

Jeg ville faktisk selv have sagt, at jeg synes måske også, at det her har fået, hvad det kan bære.

Jeg vil gerne til hr. Riishøj sige, at en undersøgelse fra begyndelsen af 1970'erne om sammenhængen mellem elforbrug og social status ikke giver noget som helst i denne sammenhæng.

Det, der er afgørende, er, om man har en undersøgelse, der viser, hvilke sociale grupper der har elopvarmning, og den eksisterer ikke. For ikke at komme ud i en kolossal social skævhed på grund af denne elafgift valgte vi altså den pragmatiske løsning, som jeg stadig tror er fornuftig.

At hr. Riishøj nok en gang vil give penge ud, kommer ikke bag på mig.

Dohrmann (FP):

Da vi for kort tiden siden fik nogle nye medlemmer af regeringen, blev der fra mange sider bedt om en kommentar. Jeg sagde ved den lejlighed, at de nye ministre selvfølgelig skulle dømmes på deres gerninger.

Jeg vil gerne være så flink over for den nye boligminister at sige, at dette dårlige forslag ikke alene skal dømme boligministeren. Jeg føler mig helt overbevist om, at selv om vi nu igen har hørt regeringspartiernes ordførere stå op og sige, at de kunne give deres tilslutning til det foreliggende forslag, så er det ikke særlig alvorligt ment. Det er mere, fordi man er tvunget til det, fordi som vi alle sammen ved, er det godt nok en såkaldt firkløverregering, der sidder, men når alt kommer til alt, er det radikale venstre jo de egentlige magthavere.

Det forslag, der ligger på bordet, er simpelt hen for dårligt. Vi vil stemme imod det, og det vil vi gøre ud fra den betragtning, at det er at smide penge ud af vinduet. Vi har set her igen med påskepakken, at et stort flertal her i folketinget mener, at hvis der er noget, danskerne i hvert fald ikke må få, så er det billig energi. Jeg vil godt vove den påstand, at med et forslag af denne karakter – også andre, også nogle af de ting, der er blevet sagt her i dag – er det faktisk svært at finde hoved eller hale på dansk energipolitik.

Vi ved, der er pøset mange, mange milliarder kroner ud til et stort naturgasprojekt. Vi ved også, at man bruger penge på tilskud til en hel del andre ting. Men hvad er der egentlig kommet ud af det? Intet. I hvert fald ikke noget, der har gavnet forbrugerne.

Dette forslag er noget, det radikale venstre har brugt til at markere sig en smule på, og det er regeringspartierne så blevet tvunget til at bøje sig for, og derfor ligger det her i dag.

Med en politik, der kort og godt går ud på, at danskerne skal betale mest muligt i skatter og afgifter for at få den nødvendige energi, er det simpelt hen under lavmålet, det er faktisk en sjofelhed, at man, allerede inden de nye afgifter er endeligt vedtaget, begynder at dele penge ud til nytteløse formål.

Vi stemmer som sagt imod lovforslaget.

Boligministeren (Thor Pedersen):

Jeg skal takke ordførerne for de positive ord og – med en enkelt undtagelse – også

[Boligministeren]

takke for tilslutningen til det principielle i lovforslaget.

Det er rigtigt, når det fremføres, at det er et teknisk kompliceret forslag. Hertil må jeg dog sige, at det ikke nødvendigvis er det samme som, at der ikke skulle kunne komme et godt resultat ud af et teknisk kompliceret forslag. Det er også det, vi må diskutere i forbindelse med de afklarende spørgsmål under udvalgsarbejdet.

Der blev dels af fru Mette Groes, dels af hr. Riishøj stillet spørgsmål om det rimelige i en kommunegaranti. Det skal ses i sammenhæng med, at det er kommunerne, der har ansvaret for varmeplanlægningen, og at det også er kommunerne, der har kompetencen til at tage varmeforsyningslovens bestemmelser om tilslutningspligt i anvendelse. Der er altså en nøje sammenhæng.

Hr. Riishøj frygter især for, om kommunerne vil være villige til at give garanti. Der til må man sige, at erfaringerne gennem tiderne har vist os, at kommunerne har udvist en sådan velvilje. Det har vi set ved private fjernvarmeverker, hvortil der er ydet kommunegaranti i vid udstrækning.

Spørgsmålet om rentestøtte til kollektiv varmeforsyning hører mere hjemme i en egentlig energipolitisk debat. Her er synspunktet, som det er fremført i lovforslaget, at det ikke er regeringens hensigt at indføre rentestøtteordninger. Det vil tit og ofte være et spørgsmål om at skjule samfundsøkonomiske investeringer.

Jeg håber, at jeg får mulighed for at bidrage til et resultatgivende arbejde i udvalget, og vil takke for tilslutningen til lovforslaget.

Mette Groes (S):

Jeg kan give ministeren et ganske konkret eksempel på, at en kommunegaranti faktisk er en temmelig dårlig idé for et godt projekt.

Et landsbyenergiprojekt hviler på en amtskommunal garanti. Der kommer et olieprisfald. Det bliver umuligt for projektet at yde den service, det er forpligtet til over for kunderne, og det bliver også umuligt for amtet at træde til med en garantium, idet beløbet er så stort, at det vil forrykke balancen i forhold til andre engagementer, det har. Samtidig er de meget belastede af den byrde, det er at fungere under den nuværende regering

med de budgetindskrænkninger, det medfører.

Der er altså intet som helst i vejen med den sunde fornuft i projektet, dets mulighed for at yde det, det skal til forbrugerne, eller dets udsigter til at blive godt og kunne hvile fornuftigt i sig selv på lang sigt. Men der er noget i vejen med de hændelser, der indtræffer undervejs i dets udvikling til et godt, sundt og rentabelt budget, og der er noget i vejen med de muligheder, der er for at hjælpe det fra offentligt hold.

Hvis man ikke får en anden ordning på den slags projekter, så vil det være meget, meget vanskeligt for kommunerne og amterne at lave den slags projekter, og det synes jeg er synd. Jeg synes, vi er nødt til at bryde vores hoveder med at finde ud af, hvad vi skal gøre i stedet for at kræve kommunal eller amtskommunal garanti.

Med hensyn til spørgsmålet om rentestøtten kan jeg selvfølgelig godt se, at det har regeringen ikke lyst til, men vi, der har lyst til det, og som danner flertal i salen, inviterer altså til et samarbejde om det.

(Kort bemærkning).

Albrechtsen (VS):

Jeg tror generelt, at boligministeren har meget ret i den betragtning, at støtteordninger i dette samfund med den markedsøkonomi, der er, ofte vil have den følge, som ministeren nævnte, nemlig at de kommer til at dække over ineffektivitet og uøkonomiske forhold. Jeg går ud fra, at det er de meget brede erfaringer med erhvervsstøttepolitikken, som vi har indhøstet gennem årene, hvor milliarderne jo er pøset ud af de offentlige kasser, ministeren dér øser af, og det glæder mig, hvis det er en sådan indsigt, der nu er gryende i horisonten.

Men når det gælder lige netop dette område, er det, det må dreje sig om her, netop at bygge på så at sige en helt selektiv sag, hvor man styrer meget præcist efter, hvad det er for energipolitiske mål, man ønsker at få fremmet, altså netop vedvarende energikilder osv. Det er klart, at hvis vi skal tale om rentestøtteordning på dette område, så skal det selvfølgelig være så præcist og effektivt virkende energipolitisk, at det er rigtigt og fornuftigt at iværksætte det.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til det energipolitiske udvalg. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

hov

Den næste sag på dagsordenen var:

4) Første behandling af lovforslag nr. L 196:

Forslag til lov om tillægsbevilling for finansåret 1985.

(FremSAT 13/3 86).

Lovforslaget sættes til forhandling.

Forhandling

Dohrmann (FP):

Ligesom tidligere agter fremskridtspartiet også i år at stemme imod tillægsbevillingsloven, fordi måden, man anvender mange af pengene på, simpelt hen ikke kan accepteres.

Men jeg sad for lidt siden og læste de udtalelser, finansministeren fremsatte sidste år, da vi også behandlede tillægsbevillingsloven. Dengang var ministeren vældig optimistisk. Nu er der jo sket noget i det forløbne år, som i hvert fald helt klart viser, at den optimisme mere eller mindre var falsk. Der ligger til behandling, først og fremmest i skatte- og afgiftsudvalget, en lang, lang række forslag, som viser, at den økonomiske politik er kørt af sporet, og at regeringen er slået ind på den socialdemokratiske vej, som hedder skatte- og afgiftsstigninger, altså den politik, som vi har døjet med i mange, mange år.

Dermed har vi egentlig et meget, meget klart bevis for, at alt det, der er blevet sagt om optimisme og om, at nu går det fremad, nu går det i den rigtige retning, det passer ikke, det er snak det hele.

Derfor vil jeg godt spørge finansministeren: hvornår agter denne regering at tage fat,

hvor der virkelig er behov for det, inden for et område, hvor det virkelig er nødvendigt, og således at det vil bevirke, at vi kunne undgå disse evindelige skattestigninger, nemlig de offentlige udgifter? Hvornår agter regeringen at mande sig op og leve op til det, man med rette kan forvente af den alternative regering, der har siddet i over 3 år nu, og begynde at tage fat omkring de offentlige udgifter, få dem sat ned, få fjernet alt det pjat, man går og strør penge ud til til både højre og venstre?

Finansministeren (Palle Simonsen):

Det ville jo nok virke meget overraskende, hvis vi pludselig skulle til at have en stor politisk-økonomisk debat lige i dette øjeblik.

Derfor skal jeg kun sige til hr. Dohrmann, at jeg overhovedet ikke fatter, hvad der ligger bag hr. Dohrmanns spørgsmål. At der er nogle økonomiske problemer, det er ganske klart; det har vi haft en debat om forleden dag, det får vi formentlig også både i morgen og i overmorgen, men når vi ser det isoleret i forhold til tillægsbevillingslovsforslaget, så synes jeg, hr. Dohrmann skulle kvittere for, at udgiftspolitikken, den meget stramme udgiftspolitik, her er holdt.

Tillægsbevillingslovsforslaget er som bekendt, kan man sige, en beretning om, hvad der er sket, og den viser netop i dette tilfælde, at den stramme udgiftspolitik er holdt, at den stærke økonomiske vækst i samfundet har øget indtægterne, og kombinationen af de to ting har bragt underskuddet ned.

Hr. Dohrmann vil også kunne se, at underskuddet for 1985 er blevet ca. 12 mia kr. lavere, end man skønnede, da man vedtog finanslovsforslaget, og hvis hr. Dohrmann så fjører til, hvad der står i det gule småtryk, som just kom forleden dag, nemlig at vi i 1986 når frem til at få et lille overskud på statsfinanserne – det har vi ikke haft siden 1973 – så synes jeg nok, at hr. Dohrmanns spørgsmål har en meget forkert adresse.

Jeg skal uden at begynde at gå i detaljer bare fastslå, at det har vist sig, at den stramme udgiftspolitik er lykkedes. Det har vist sig, at det kunne lykkes at få underskuddet på statsfinanserne ud af verden. Det tror jeg ikke nogen havde forestillet for 3½ år siden skulle kunne lykkes allerede i 1986.